

«بسمه تعالی»

شورای محترم پول و اعتبار

موضوع: اصلاح و به هنگام نمودن مصوبه مورخ ۱۳۶۴/۹/۲۴ شورای پول و اعتبار در خصوص رفع مشکلات

مالی و زودگذر کسبه با استفاده از قرارداد خرید دین

یا سلام؛

احتراماً، به استحضار می‌رساند که آن شورای محترم در پانصد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۶۴/۹/۲۴، به استناد گزارش شماره نب/۳۶۹۵ مورخ ۱۳۶۴/۹/۱۳ این بانک، ضمن اصلاح ماده (۷) این‌نامه موقت تنزیل اسناد و اوراق تجاری (خرید دین)، جهت رفع مشکلات مالی کسبه طرحی را مشتمل بر ۷ ماده مورد تصویب قرار داد.

جهت اجرایی نمودن طرح مذکور، بانکها به هر یک از مشتریان خود خط اعتباری مشخصی را طبق ضوابط مربوط و پس از اخذ تامین کافی و براساس مشخصات ذیل اعطاء می‌نمایند:

- ۱) استفاده‌کنندگان از تسهیلات اعتباری خرید دین، اصناف، کسبه و سایر اشخاصی که نیاز اعتباری آنها به سهولت از طریق سایر تسهیلات بانکی قابل تامین نباشد.
- ۲) اعتبار مزبور قابل برداشت با صدور چک یا صدور حواله نبوده بلکه صرفاً از طریق خرید اسناد تجاری قابل استفاده خواهد بود.
- ۳) مشتری، سفته‌ها یا بروات لازم را برای خرید کالاهای مورد نیاز خود از طریق فروشندگان این قبیل کالاها مورد استفاده قرار خواهد داد. فروشندگان، این قبیل سفته‌ها یا بروات را در صورت نیاز، نزد شعبه بانک خریدار تنزیل خواهند نمود.
- ۴) تنزیل‌کنندگان (فروشندگان اسناد تجاری) سفته‌ها یا بروات مورد بحث باید فعالیت تجاری داشته باشند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره:

تاریخ:

۵) بانک با تنزیل (خرید) سفته‌ها یا پروات حساب اعتباری مشتری را بدهکار می‌نماید.

۶) سفته‌هایی که با ترتیبات فوق تنزیل می‌گردد، اعتبار خریدار محسوب شده و فقط توسط متعهد اصلی قابل پرداخت بوده و بانک حق مراجعه به فروشنده (تنزیل کننده) را ندارد.

۷) در حدی که سفته‌ها و یا پروات واریز می‌گردد حساب اعتباری مذکور در بند ۵ تسویه و اعتبار مربوط می‌تواند تا حد واریز شده مورد استفاده مجدد قرار گیرد.

چنانکه استحضار دارند قریب بیست سال از تاریخ تصویب طرح مذکور گذشته و سیستم بانکی کشور جهت پاسخگویی به نیاز متقاضیان، نیازمند ابزارهای نوین و متناسب با زمان می‌باشد. از این رو، اخیراً پژوهشکده پولی و بانکی طرح مشابهی را تحت عنوان "اعتبار در حساب جاری با استفاده از خرید دین" تهیه کرده که پس از طرح و تصویب آن در کمیته بانکداری بدون ربا و اخذ تاییدیه حضرت آیت‌الله رضوانی عضو محترم فقهای شورای نگهبان قانون اساسی به این بانک ارسال داشته است. طرح مذکور در بانک مرکزی نیز از ابعاد مختلف مورد بررسی واقع شده و جنبه‌های اجرایی و عملی آن مورد دقت نظر قرار گرفته است.

نتیجه بررسی‌های به عمل آمده منجر به تهیه دستورالعملی مشتمل بر ۸ ماده با عنوان "دستورالعمل اجرایی اعتبار در حساب جاری در قالب خرید دین" شد که به پیوست گزارش حاضر تقدیم می‌گردد.

روش اجرایی طرح به این صورت می‌باشد که بانک براساس اعتبارسنجی و در قبال دریافت اسناد و اوراق تجاری از مشتری خود که در یکی از بخش‌های تولیدی، بازرگانی و یا خدماتی به فعالیت اشتغال دارد، حد اعتباری مشخصی را برای او تعیین می‌نماید.

اعتبار مذکور از طریق خرید اسناد و اوراق تجاری واگذار شده توسط مشتری به بانک و واریز وجوه مربوطه به حساب جاری مشتری، برای تامین نیازهای مالی کوتاه مدت وی قابل استفاده می‌باشد. در عمل بانک هم‌زمان با پرداخت کسری چک مشتری (حداکثر تا میزان حد

دبیر کل

شماره:

تاریخ:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اعتباری) به همان میزان از اسناد اخذ شده با توجه به ارزش روز آن به صورت مشاعی سهم می‌گردد. در تاریخ سررسید اسناد و اوراق نیز، وجوه حاصله به نسبت سهم مشاعی بانک و مشتری میان آنان تقسیم می‌گردد.

چنانچه قبل از سررسید اسناد، مشتری نسبت به پرداخت بخشی از (یا تمام) سهم مشاعی بانک به قیمت روز اقدام نماید، به همان میزان از مالکیت مشاعی بانک کاسته می‌شود و مشتری می‌تواند مجدداً مالک آن بخش از اسناد گردد.

در خاتمه شایان ذکر است که در صورت تصویب دستورالعمل پیشنهادی، لازم است که طرح فعلی (مصوب جلسه ۵۶۹ مورخ ۱۳۶۴/۹/۲۴) منسوخ و این دستورالعمل جایگزین آن گردد. /ص

حشمت‌الله عزیزپایان

پیوست: ۲ برگ.